

BUDA-PESTA

21 Iuliu st. v.

2 Aug. st. n.

Va esi duminec'a.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 28.

Anulu X.

1874.

Pretiuu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romaní'a 2 galbeni.

Sarutare a.

Sarutarea-i o minune plina de secrete,
Intieptii din vechime, vréndu s'o interprete,
Dícu: „Cà numai pe acel'a poti a-lu sarutá,
Catra care te atrage animiór'a ta.“

Din respectu si stima man'a o saruta,
Ér vestmentulu numai celu ce-i in sclavia.
Fati'a séu obrazulu? . . . Este o disputa;
Inse-i verosimulu, cà e amicia . . .

Fruntea num'atuncea poti a sarutá,
Candu simtiesci in peptu-ti sincera iubire,
Si 'mpartiesci cu d.n.s'a sórtea ei si-a ta.

Sarutarea este, cum o pretiuuti:
Ea 'nsemnéza totulu, candu e seriósa;
Inse chiar nimica, candu numai glumiti.

Ea te redestépta, candu nu mai simtiesci,
Si te recoresece, déca patimesci.

Printr'o sarutare poti si intrebá;
Totu ea inse póte si respunsu a-ti dá.

Sarutarea salva, dar si 'nveninéza;
Ea desparte animi, si le aliéza.

A. Radu.

Albu séu Rosiu?

— Comedia originala intr'unu actu. —

(Urmare.)

SCEN'A VII.

Teofilu apoi *Clementina*.

Clementina, intrandu a parte.

Unu strainu!

Teofilu, a parte.

Ah! ast'a e dara mirés'a mea . . . Frumósica! . . . Si eu n'am sciutu, cà am asié bunu gustu. (Cu vóce innalta.) Fiintia angerésca, te-am asteptatu cu doru . . .

Clementina.

Domnulu meu . . . nu te intielegu . . .

Teofilu, a parte.

Dieu nici eu! . . . (Cu vóce nalta.) Sè me esplicu dara!

Clementina.

Poftimu!

Teofilu.

Eu nu mai siovaiescu . . .

Clementina.

Ci?

Teofilu.

Vinu a impliní datorí'a mea . . .

Clementina.

Ce datoría, dle?

Teofilu, a parte.

De-asíu sci eu, ar fi bine . . . (Cu vóce nalta.) Si ti-oferu man'a mea . . .

Clementina.

Dlu meu, moderéza-te!

Teofilu, cade in genunchie.

Eu te iubescu . . . te adoru . . .

SCEN'A VIII.

Totu aceia, si *Ionu Alesandrescu* tiner.

Ionu Alesandrescu intra chiar la ultimele cuvinte si se opresce 'n usia , aruncandu o epistola pe mésa cu mania.

La draci! . . . Éta esplicatiunea epistolei primite de la betranulu! . . . *Clementin'a* are altu mire.

Teofilu, observandu-lu , se scóla , si se sterge pe genunchi.

Si acest'a chiar acuma a trebuitu sè vina!

Ionu Alesandrescu, tiner. cu mania.

Cine esti dta?

Teofilu, a parte.

Nici eu nu mai scíu . . . (Cu vóce nalta.)

Unu matematicu . . .

Ionu Alesandrescu tinerulu.

Ce cauti aice?

Teofilu, spariatu si confusu.

Cvadratur'a cercului.

Ionu Alesandrescu tiner. cu despretiu .

Da-te-asiu dracului!

Teofilu confusu.

Multiam, asisdere poftescu . . . (*Clementina* ese.)

Ionu Alesandrescu tiner.

Si acuma, dle, sè terminàmu cesti unea!
Ia pistolulu acest'a si pune-te colo!

Teofilu.

Si ce sè facu cu acestu pistolu?

Ionu Alesandrescu tiner.

Descarca-lu a supra mea!

Teofilu.

Auleo! . . . Sè facu mórte de omu? . . .

Dar pentru ce?

Ionu Alesandrescu tiner.

Pentru cà la din contra te voiú omorí eu.

Teofilu, a parte.

Brr! (Cu vóce.) Cu multa plecatiune, dle, numai o întrebare sè-mi permiti!

Ionu Alesandrescu tiner.

Poftimu!

Teofilu.

Ce esti dta: albu séu rosíu?

Ionu Alesandrescu tiner.

Dar pentru ce?

Teofilu.

Pentru cà eu cu ómeni de unu partitu cu mine nu duelezu . . . Nu vreu sè ni scadia numerulu . . .

Ionu Alesandrescu tiner.

Si de cumva n'asiu fi de unu partitu cu dta?

Teofilu.

Atunce n'asiu puté duelá, fiindu cà eu pe cei din partitulu opusu i despretiuescu.

Ionu Alesandrescu tinerulu.

E bine, nu flecarí atâta . . . Tîntesce, séu indata . . .

Teofilu, si-face cruce.

In numele tatalui, alu fiului si alu santului spiritulu!

Clementina, intra.

Aminu!

Teofilu, a parte.

Gracia Domnului!

Clementina.

Nu permitu sè duelati!

I. Alesandrescu tiner. lui *Teofilu.*

Dlu meu, mane deminéti'a la 5 óre te voiú asteptá la Banés'a. (Ese.)

Teofilu, a parte.

Poti totu asteptá, cà-ci pe mine nu me vei mai vedé.

Clementina.

Dar ce fu ast'a, dle?

Teofilu.

Mi se pare, cà dsa e unu rivalu d'alu meu.

Clementina, cu mirare.

Rivalu?

Teofilu.

Da . . . S'a cam superatu sermanulu, cà vei fi a mea, si nu a lui . . .

Clementina.

Eu a dtale?

Teofilu.

Precum doresci.

Clementina.

Eu sè te dorescu? . . . Hahaha! . . .

Teofilu.

Apoi déca nu me doresci, pentru ce me silesci sè te iau?

Clementina

Dta ai smintitu cas'a . . . Aice nu este unu institutu . . . de nebuni . . . Du-te la Balamucu . . . (Ese.)

SCEN'A IX.

Teofilu, apoi *Elena* si *Ionu Alesandrescu* betr.

Teofilu, singuru.

Mi-se pare, cà nu am nimeritu bine . . . Nu ast'a e necunoscut'a mea adoratória . . . Mi-a si parutu cam tinera pentru mine. (Pe scena se face intunericu.)

Elena, intrandu, a parte.

Éta ór'a pe candu in numele Juliei chia-mai pe barbatulu meu la o intelnire . . . M'ascundu aice sè-i audu ce voru vorbí?

Teofilu, zarindu-o, a parte.

Ast a e! (Se duce catra ea.)

Elena, a parte, necunoscându-lu.

Ah, barbatulu meu!

Teofilu, a parte.

Da, ast'a e a mea . . . Se pare a fi mai be-
trana decâtu ceealalta.

Elena, a parte.

Óre cum va incepe sè vorbésca?

Teofilu, ingenunchia inaintea ei.

Angerulu meu!

Elena, a parte.

Infidelulu!

Teofilu.

Nu te intrebu, déca esti cu albiu séu cu
rosii? ci éta ti-declaru, cà eu te iubescu . . .

Elena, a parte.

Déca ar sci, cà eu nu sum Julia cea as-
teptata.

Ionu Alesandrescu betr. intrandu.

Ce e ast'a?

Teofilu.

Da . . . Te adoru!

Ionu Alesandrescu betran.

Ce audu? . . . Nerusînatulu de Ionu a mai
cutezatu si dupa epistol'a mea a viní la Cle-
mentina. Ên sè-i vedu! (Aprinde iute o lu-
mina.)

Elena.

Hah! (Ese.)

Teofilu a parte, scolandu-se.

Ce nenorocire am eu asta-di, cà totu-de-
una atunce aduce draculu pe cine-va, candu
chiar am sè terminu o declaratiune de a-
moru!

Ionu Alesandrescu betr. a parte.

Muîerea mea sè aiba cu unu barbatu stra-
inu relatiuni atâtu de intime . . . Éta ce a tre-
buitu sè descoperu acuma la betranetie!

Teofilu, vrendu sè iese.

Me recomand!

Ionu Alesandrescu betr. lu-prinde de guleru.

Vin' aice . . . Stai locului . . . Sè te in-
trebu, cine esti dta, carele ai cutezatu a calcá
in dreptulu meu?

Teofilu, a parte.

Vai Dómne! Unu altu rivalu! . . . (Cu
vóce nalta.) Dar lasa-me de gâtu, cà-ci nu
sum eu alegatoriu sè me conduci la ale-
gere . . .

Ionu Alesandrescu betr. eliberandu-lu.

Vorbesce! . . . Cine esti?

Teofilu.

Sum unu matematicu . . . inamoratu . . .

Ionu Alesandrescu betr.

Apoi sè scfi, cà eu sum unu omu, care nu
voiu suferí petarea onórei mele . . . unu omu
care te voiu prepadí . . .

Teofilu, spariatu a parte.

Si acest'a!

Ionu Alesandrescu betr.

Déca esti omu de omenfa, mane diminé-
ti'a la 5 óre vei viní a-mi dá socotéla la Ba-
nés'a . . . De pistóle voiu ingrigí eu! (Pléca.)

Teofilu, a parte.

Alu doile duelu! (Cu vóce nalta.) Domnu-
le, én sè te intrebu un'a!

Ionu Alesandrescu betr.

Ce?

Teofilu.

Ce esti dta: albu séu rosii?

Ionu Alesandrescu betr.

Ti-voiu respunde mane . . . Te voiu as-
ceptá. La revedere.

Teofilu, a parte.

Candu mi-voiu vedé spatele. (Ionu Ale-
sandrescu betr. ese.)

SCEN'A X.

Teofilu singuru.

Asta-di sè me insoru . . . Si mane sè am
dóue dueluri! . . . Aceste sunt pré multe si pré
grele agende pentru unu bietu matematicu! . . .
Mai bine o sè iau pe picioru de aice, cà-ci in
urma m'asiu puté pomení si cu alu treile
duelu . . . Me ducu dara, si inca fara sè fíu pu-
tutu vorbí cu dlu Ionu Alesandrescu, spre a
me intielege in procesulu meu . . . (Esîndu.)
Curiosu, cà aice nimene nu vré sè spuna, déca
e albu séu rosii? (Ese.)

SCEN'A XI.

Clementina singura.

Óre de ce Iónu a voitu sè amane cunu-
n'a? . . . Si óre de ce mai nainte elu fu atâtu
de superatu . . . Ah, ce idea! . . . Atunce elu a
aruncatu pe mésa o scrisóre! . . . Óre acea
scrisóre nu-mi va dá deslucire? S'o cautu! (O
afla.) Éta-o! (Cetesce.) „Iubite Ióne, de séra la
siese óre voiu vení la tine. Julia.“ (Vorbindu.)
Hah! Iónu este unu amagitoriu . . . Elu iubes-
ce pe alt'a! . . .

SCEN'A XII.

Clementina si Ionu Alesandrescu tiner.

Ionu Alesandrescu tiner.

Ea singura! . . . Chiar bine! . . .

Clementina, a parte.

Hah, Iónu ací . . .

Ionu Alesandrescu tiner. rece.

Domnisióra! . . .

Clementina, cu ačeea-si recéla.

Domnule! . . .

Ionu Alesandrescu, tinerulu, cu sarcasmu.

Dóra te conturbu . . .

Clementina, cu tristétia.

Acum nu . . .

Ionu Alesandrescu tiner. cu vivacitate.
Ci candu?

Clementina.

Dta scîi.

Ionu Alesandrescu tiner desperatu.

Ah! scîu . . . Durere, scîu . . .

Clementina.

Si totu-si . . .

Ionu Alesandrescu tiner.

Scîu ce vrei sè dîci . . . Nu trebuiá sè mai trecu pragulu acestei usie . . . Ast'a erá dato-
rf'a mea . . . Inse n'am pututu resiste dorului
meu . . . Si éta sum aice, sè-ti mai dîcu inca
odata, cà te iubescu . . .

Clementina, cu ironía.

Hahaha!

Ionu Alesandrescu tiner. ofensatu.

Domnisióra, nu te voiu mai molestá . . .

Ffi fericita cu noulu alesu alu dtale! . . .
(Pléca.)

Clementina.

Ionu!

Ionu Alesandrescu tiner. rentorcându-se.

Clementina! . . . Ah câtu de multu te iu-
bescu si acuma! . . .

Clementina.

Si tu-mi vorbesci despre amoru!?

Ionu Alesandrescu tiner.

Intru adeveru este o nebunía din partea
mea a te mai iubi, dupa ce scîu cà ai respinsu
amorul meu . . .

Clementina.

Este usioru a respinge ceea ce nu
esiste.

Ionu Alesandrescu tiner.

Nu te intielegu.

Clementina.

Du-te la Julia sè ti-o esplice!

Ionu Alesandrescu tiner. cu mirare.

Ce Julia?

Clementina.

Nóu'a ta alésa.

Ionu Alesandrescu tiner.

Hahaha!

Clementina.

Vedi, cum ti-place!

Ionu Alesandrescu tiner. cu sarcasmu.

Juli'a asta de siguru e ruda cu dlu ace-
l'a, care mai-inte a . . . ingenunchiatu inain-
tea ta.

Clementina.

Ah, acel'a e unu nebunu!

Ionu Alesandrescu tiner.

Noulu teu mire . . . nebunu?

Clementina.

Te rogu nu me insultá!

Ionu Alesandrescu tiner.

Lu-iubesci dara?

Clementina.

Ióne! . . . Ah . . . (Pléca.)

Ionu Alesandrescu tiner.

Clementinã!

Clementina rentorcându-se.

Lu-urescu . . .

Ionu Alesandrescu tiner.

Si totu-si?

Clementina.

Nici odata n'am vediutu pe omulu aces-
t'a pana 'n momentulu trecutu . . . Abié in-
traí, elu mi se aruncà la picióre, declarandu-mi
amoru . . .

Ionu Alesandrescu tiner.

Asié dara . . .

Clementina.

E atare nebunu . . .

Ionu Alesandrescu tiner.

Si eu sum de parerea ast'a, cà-ci abié lu-
vediui, prim'a lui intrebare fu: déca sum albu
sèu rosíu?

Clementina.

Inse Julia? . . .

Ionu Alesandrescu tiner.

N'o cunoscú . . . Nu scîu cine e?

Clementina.

Uite . . . póte cà epistol'a acést'a ti-va
revocá in minte memori'a ei. (I predà scri-
sórea.)

Ionu Alesandrescu tiner. dupa cetire.

Nu intielegu nimicu . . . De candu sum pe
lume n'am iubitu nici o Julia.

Clementina.

I'ar epistol'a asta e a ta . . . Tu ai arun-
catu-o pe mésa, candu vediusi pe nebunulu
acel'a ingenunchiandu inaintea mea.

Ionu Alesandrescu tiner.

Alta scrisóre fu aceea . . . O si cautu in-
data. (Pléca spre mésa.)

Clementina cautandu-o asemene.

Éta-o!

Ionu Alesandrescu tiner.

Vedi aceea-i!

Clementina, cetindu a parte.

„Scumpe Ióne! Mane la 12 óre te voiu as-
teptá. Ah, vino, cà-ci te asteptu cu doru. Cor-
nelia.“ (Cu vóce nalta.) Ast'a?

Ionu Alesandrescu tiner.

Accea, aceea!

Clementina.

Cetesce-o! (Ionu Alesandrescu tiner. ce-
tesce epistol'a cu mare suprindere.)

(Va urmá.)

Iosifu Vulcanu.

Inghiatiat'a de vanilia.

Nu de multu s'au respanditu óre-cari sgo-mote despre nisce pretinse otraviri prin inghiatiat'a de vanilia. Au ajunsu pana a spune, cà otrav'a s'ar fi formandu, in timpulu facerii inghiatiatei, in vasulu de cositoru de care se servescu cei ce o confectionéza. Acidulu lacticu a laptelui ce intra in compositiunea ghiatiei s'ar combiná cu cositorulu, formandu unu lactatu de cositoru, sare otravitória!

Amatorii de inghiatiata potu fi asigurati. Celu ce a semenatu aceste spaime in publicu, a fostu incelatu de intipuirea sa. Nici odata acidulu lacticu nu s'a combinatu cu cositorulu, nici odata n'a existatu lactatu de cositoru.

Cositorulu nu este atacatu de acidele vegetale, si económele o sciu acésta fórte bine, de óre-ce spoiescu tingirile cu cositoru tocmai spre a le face sè nu ffa atacate de acidele slabe. Deci, déca lactatulu de cositoru nu existe, cum s'ar puté otraví consumatorii?

Déca s'au intemplatú câte odata indispositiuni dupa consumarea unei inghiatiate, caus'a a fostu reu'a mistuire. Recél'a, care esercita une-ori o actiune escelenta a supra tunicii stomacului, póte in unele casuri, si mai alesu candu se intrebuintiéza cu escesu, causá accidente trecatórie. Laptele chiar póte aduce turburári digestive, mai cu osebire candu se ia rece.

In fine, chiar de s'ar fi si constatatu cu seriositate vre o usióra actiune taxica, nu se póte atribuí de câtu presintiei vre-unei sari de plumbu. Cositorulu contine câte odata urme de plumbu, si acidulu lacticu ataca acestu metalu.

Ceea ce se póte recomandá acelu ce confectionéza inghiatiata, precum si constructoriloru de vase pentru acésta confectionare, este a se ingrígí fórte multu sè nu intrebuintieze de câtu cositoru purificatu, curatitu de orice urma de plumbu.

In fine ceea ce trebuie a se recomandá consumatoriloru este, a luá inghiatiat'a in mica cantitate si a evitá, imediatu dupa aceea, beuturi acre.

Persónele ce beu o césca de lapte si apoi unu paharu de limonada, suferé adése accidente destulu de serióse, fórte analóge cu acele ce s'au constatatu in óre-cari casuri de otraviri.

V. C.

Istori'a merului.

Este ceva fórte interesantu constatarea arborelui care produce acestu fructu escelentu; s'a crediutu multu timpu, si acésta credintia esista si asta-di, cà merulu este originaru din Asia, din Grecia si din Africa, adeca din tierele meridionale, dar este o eróre.

Déca merulu a fi venitu din Orientu in Occidentu, n'ar prosperá mai bine la Nordu. Tiermurile Mediteranei chiar sunt pré calde pentru elu. Merulu este mediocru in Italia, Spania si miédia-di a Franciei. Ceea ce a datu locu acestei credintie a fostu, cà in anticitate de multe ori s'a vorbitu de mere, dar aceste fructe erau portocalele.

Cine nu cunósce faimosulu meru alu discordiei? Pe acestu meru erá inscrisa devis'a: „Celei mai frumóse!“ Junone, Minerva si Vinerea si-disputara acestu meru care cadiu in partea Vinerii, ceea ce causá o multíme de nenorociri. Apoi merele lui Atalante si a Melpomenei, aruncate in aren'a pe care alergau cei doi amanti ce se intreceau in curse. In fine merele din gradin'a celoru trei surori Esperide: Egle, Aretusa si Esperetusa; acésta gradina erá pazita de unu balauru pe care lu-ucise Ercule, spre a furá mere.

Se dedea Ispaniei numirea poetica de gradin'a Esperideloru, celu pucinu unoru provincie meridionale cari produceau portocale; inse trebuie sè se scie, cà Ispania erá numita Esperia in anticitate, pentru cà acésta tíera, cea mai occidentala din Europa, luase numele stelei Hesper care resare sér'a de la spusu. In mitología Hesper erá tatalu suroriloru Esperide.

In fine sè citámu merulu celu mai celebru, merulu ce a primitu Adamu din manele Evei, si pe care elu lu-mancá pentru nenorocirea genului omenescu.

T.

Dintre stele . . .

Dintre stele frumosiele
Cadiu un'a pe pamentu ;
De-ar fi stéu'a vietii mele,
Asiu apune in momentu.
In mormentu unde incéta
Viéti'a mai multu de a fi,
Unde dorulu crudu se 'néea,
Unde 'nceti d'a mai simtí.
In mormentulu de scapare,
Unde totulu finitu are.

A. Petrinu.

SALONUL

Mehadi'a, băile lui Ercule.

— 22 iuliu. —

Music'a canta . . . In parculu frumosu o lume pistritia din tóte partile Europei se primbla printre arborii stufosi. Fontanele saltátorie delectéza ochii si sunetele melancolice a doineloru romanesci ti-indulescu anim'a . . . Stancele nalte, ce atingu nuorii ti-rapescu fantasi'a, ti-naltia cugetele . . . Aerulu móle si dulce te face voiosu — fericitu!

Da, aici e desfetare — fericire! . . . Bolnavii alérge aici cu o sperantia dulce de a-si recastigá sanetatea, éra altii alérge a aflá desfetare — si toti afla mangaiare; natur'a nu e perfida.

Eu lasu lumea sè se desfeteze, me retragu in odaia sè scríu epistol'a acésta pentru „Salonulu Familiei.“ — Dar de unde sè incepu?!

Sè scríu despre lumea eleganta ce e concentrata aici din tóte partile Europei; séu sè scríu despre renumitele băi ale lui Ercule?

Mai antâiu sè vorbimu despre băi!

Băile Erculane, cunoscute de comunu sub numele „scaltele de la Mehadia“ sunt situate in partile de sud-ostu a monarchíei Austro-Ungaria, in Banatu in valea selbatica-romantica a Cernei, si se redica 198 urme pestefati'a marii. De la orasielulu Mehadia sunt in o departare de o mila, de la Dunare, Orsiova trei mile si de la confiniele Romaniei dóue mile.

Aceste băi sunt de unu renume europeanu si pentru Romani de o suvenire istorica.

Éta istori'a lor.

Imperatululu romanu Traianu batù pe Decebalu; in Dacia a colonisatu poporu din Italia. Dintre coloníele romane cea mai insemnata pe aici a fostu „Centum putea“ destinata mai multu pentru cultivarea de mine. Acésta colonia stetea unde-i acù Moldov'a si Bersev'a in marginea Dunarei: „Ad Aquas.“ In apropierea podului lui Traianu fu scaunulu legiunii a V sub alu caruia scutu erá si loculu cu isvórele minerale din vecinatatea sa.

Romanii iubitori de băi calde, numai decátu descoperira isvórele aceste, si esperiandu puterea lor vindecátoria, le cultivara si le-a sacratu dienu Ercule, si asié pórtá si adi numele de: „băile erculane.“

Cumca aceste băi sub domnirea Romaniloru au fostu cultivate, dovedescu multele anticitáti romane ce s'au aflatu aici.

Cu caderea imparatíei romane, a decadiutu si cultivarea băiloru erculane, si numai sub imperatés'a Maria Teresia a prinsu éra-si a progrésá. Sub dominarea ei a trecutu sub administratiunea camerei regesci si sunt si adi.

Asié incetu éra a prinsu a se cultivá, si in anii din urma a ajunsu la o infflorire, ca ori cari băi ale Europei.

Positi'a băiloru e maiestósa, si giurulu loru e romanticu.

De la Orsiova mergi pe incantátóri'a vale a Cernei, formata de dóue sîruri de munti fórte nalti, pe care vale curgu dóue riuri muntenesci cu murmurulu loru selbaticu; riulu Cerna si Bela-Reca. Curgu, candu murmurandu selbaticu, candu sioptindu linu unulu catra altulu, si curgu o cale lunga, fara a se 'mpreună. Si-continua calea, ca dóue suffete simpátice, carora inse destinulu nu le concede intrunirea . . .

Pe langa riulu Cerna conduce drumulu la băi; de o parte riulu de alta parte munti nalti, ici plesiugi, ici incoronati cu verdétia. O panorama lunga si maiestósa!

Candu ajungi la băi esti farmecat. Nu scii ce sè admiri: natur'a, séu artea? Ambele sunt in gradulu superlativu. Intre muntii cei mai selbatici, cele mai maiestóse edificie, si artificiosulu parcu. In adeveru ací: „Contrastele convinu.“

Mai antâiu intimpinâmu capel'a gr. orientala romana cu unu stilu artificiosu, de a supra usiei cu urmatóri'a inscriptiune:

Veniti fiiloru in sinulu meu!
Cas'a lui Dumnedieu sunt eu,
Si cei ce iubescu Sionulu
Multu iubiti voru fi de Domnulu.

De a supra bisericei romane se redica frumós'a vila a dlui capitanu Nicolaeviciu, unu bunu patriotu romanu. Apoi se incepe lungulu stru de oteluri si anume: Otelulu Rudolfu, acest'a e celu mai nou si celu mai pomposu, apoi otelurile Franciscu Iosifu, Franciscu si otelulu Teresia; apoi treci riulu Cernea preste unu podu artificiosu si esi in piati'a băiloru, unde in mijlocu e statu'a lui Ercule cu pelea de leu pe sine si cu buzduganulu pe umeru. —

Piatî'a e incungiurata de d'oue renduri de edificie frumóse câte cu 2—3 etagiuri si in capetulu acestora e capel'a romano-catolica, de la aceste in departare de 15 minute sunt bâile cele mai vechi, bâile lui Hercule; la aceste duce o promenada frumósa.

Intre edificiele Franciscu Iosifu si Rudolfu e falnicul edificiu de salonulu-de-cura; despre acest'a precum si despre lumea ce se intruneste in elu voi scrie in epistol'a vfitória, precum si despre viétî'a sociala de aici.

Despre bâi pe scurtu amintescu cà sunt urmatóriele: bâile Erculane, bâile Ludovicu, Elisabeta, Carolina, Maria, Francisca si in fine bâile de picioré; aceste se folosescu cu succesu bunu la feliurite morburi.

Apoi sunt isvóre de beutu si anume: Fontan'a lui Iosifu, a lui Carolu si fontan'a lui Hercule.

Tóte aceste ape minerale sunt fórté calde, asié incâtu unele operescu si ardu.

De presentu pe publiculu de aici lu-delectéza renumitul nostru artistu comicu dlu I. D. Ionescu, care a arangiatu pana acú 4 representatiuni cu succese fórté bune, si a fostu aplaudatu totu-de-una.

Piesele in cari a escelatu sunt 1) Strousberg (Kalikenberg) scena comica; 2) Ovreulu din Moldova; 3) Ovreulu inrollatu in gard'a nationala; 4) Paraponisitulu, si cu deosebi in rol'a forte a dsale in Coconitia Chiritia. Ér cu poterniculu seu tonu sonor a escelatu in romantiele „Doi ochi“, „Si óre te-am perdutu pe tine!“

In compan' a dsale e chinesulu Mr. Aczi, care cá escamatoriu face productiuni miraculóse.

Dlu Ionescu doresce a merge la Deva, ca cu ocasiunea adunării generale a Asociatiunii Transilvane sè arangieze 2—3 represintatiuni!

Deci sè mergemu la Deva!

Alesandru Onaciu.

O nenorocire cumplita.

Dlu Schmidt, inspectoru generalu alu càiloru ferate in Rumelia, care se aflá la Viena de câtu-va timpu, erá acceptatu dilele trecute la statî'a Sirkedji Iskeles.

Dlu Steinauer, siefulu statiunii, decisese sè serbatoréscu reintórcerea superiorului seu, si spre acestu scopu decorase statiunea si pregatise unu dejunu. Mai multi ingineri fusesera invitati la acésta serbatóre.

O jumetate óra inaintea sosirii trenului copfii dlui Schmidt insociti de guvernant'a loro sosira la statiune, cu unu patrariu de óra inaintea numei loro, spre a primí pe iubitulu loro parinte.

Societatea erá completa. Toti rideau, cantau si acceptau cu impaciintia sosirea trenului, candu de odata se audi o detunatura si unulu din copfii dlui Schmidt in etate de 7 la 8 ani cadiù josu cu peptulu strapunsu de unu glontiu.

A descrie efectulu acestei catastrofe a supra óspetiloru dlui Steinauer este cu neputintia. Incremenira toti. Autorulu grozavei nenorociri este unu ingineru numitu Stierbock.

Acestu nenorocitu voidu sè glumésca, luà unu pistolu si lu-indreptà a supra sermanului copilu, dîcêndu-i:

— Vrei sè te impuscu?

— Trage, — respunse copilulu — nu mi-i frica.

Si la aceste cuvinte elu presintà peptulu pistolului dlui Stierbock, care crediendu pistolulu descarcatu, de óre-ce erá fórté vechiu si cu cremena, radicà cocosiulu si facù focu. Copilulu cadiù la momentu. Glontiulu i strapunse peptulu si est prin spate.

Desperarea dlui Stierbock fu atât'a de mare in primele momente, in câtu voi sè se arunce in mare; dar ce póte face desperarea candu faptulu e comis? Fatal'a nesocotintia este ireparabila.

Judece inse, cetitorii care trebuì sè fîa durerea parintelui la sosirea sa la statiune? Mum'a copilului a fostu indata inlaturata, spunendu-i-se numai cà elu este ranitu.

Câte-va cugetari.

Ómenii adese gasescu nefericire in aceea ce ar trebuì sè le asigure fericirea.

O mésa numai intre barbati este ceva mai tristu de câtu o feréstra fara perdele si o femeia fara peru.

O mésa intre barbati póte fi buna, dar nu e mésa alésa fara femei.

E erore de a se crede, cà se mananca mai bine candu sunt in comoditate numai barbati.

Femeile sunt ca bolnavii, se supera candu barbatii nu se ocupa necontentu numai de ele.

Fericirea nu lasa nimicu in urm'a sa, precum und'a cea limpede nu lasa nimicu in cale.

B o m b ó n e.

Dilele trecute unu domnu intră la unu barbieru sè se radia.

Barbierulu începù sè vorbésca despre comet'a de pe ceriu.

— Acésta cometa, — dişe elu anunc'a sfîrsitului lunei. La 18 ale lunei curinte voru perî dobitócele si la 20 — ómenii.

— Ce spuni! . . . Dar atunce cine me va rade la 19?

De la camera.

Tisza Ká mán: Eu stimezu in particulariu pe toti membrii din dré't'a; dar mi-aduceu a minte de esemplulu colonelului austriacu, caru a fîa-care membru alu consiliului i-a promis in particulariu a-i acordá cererea, totu-si consiliulu intregu i-a refusat-o. In urmarea acesteia si elu i-a chiamatu pe toti la prandiu, si a versatu la olalta cele 6 plese de mancári, dicéndu cã si acele mancári au fostu bune separate.

Doi junii vorbescu impreuna de pucin'a stralucire a lunei:

— Cãtu e de palida! — dicea unulu.

— Déca petrece atâte nopti! — respunse celalaltu.

Dialogu intre unu politicu si soci'a sa.

Soci'a citesce intr'unu díaru: „Funcțiunile voru fi gratuite.“

— Nu mai continuá! Lasa acestu díaru, cã-cu nu e interesantu.

Soldatulu I., din regimentulu nr. . . . de infanteria pr. mesce o scrisóre de la una din cunosciintiele sale. Ne putendu sè o c'tésca, pe simplulu motivu cã n'a invetatu acésta, o dà sergentului seu spre a-i revelá continutulu. Sergentulu începù cu glasu tare. Inceputulu merge de minune, dar indata scrisórea ajuge la detalie astu-filu de . . . intime, cã soldatulu ar fi votu sè nu le cunósca nimine. Cu tóte aceste elu tîne multu sè afle pana la capetu ce díce scrisórea. In acésta alternativa, ce sè faca? In fin gasesce mijloculu; astupá cu amendóue manele urechile sergentului, apoi as guratu:

— Acum poti merge inainte cu cetirea, — dişe elu.

CE E NOU?

** (*Caldur'a cumplita.*) ce domnesce de cãtu-va timpu la noi, a petugatu din Budapesta — la aeru liberu — pe toti cãti au pututu scapá. La ultimele siedintie ale camerei deputatiloru totu cãte 300 de deputati erau absentii.

** (*Imperatés'a Elisabeta*) joi a plecatu din Ischl spre Strassburg, si de acolo la insul'a Wight.

** (*Camer'a deputatiloru*) a continuatu desbateretere legii electorale. §-lu 12, care a consumatu mai multe díl-, fu primitu prin votare nominala. Éta cum au votatu deputatii romani: pentru testu dnii: Vincentiu Bogdanu, Ioanu Gozmanu, Petru Mihali, Petru

Nemes; — in contra votara dnii: Demetriu Bonciu, Vincentiu Babesiu, Parteniu Cosma, Antoniu Mocioni, Ioanu P. Desseanu, Alesandru Romanu, — ér urmatorii n'au fostu de fatia: Mihaiu Bésán, Sigismundu Borlea, Alesandru Buda, Traianu Doda, Iosifu Hodosiu, Georgiu Ioanovicu, Basiliu Jurca, Ioachimu Muresianu, Georgiu Popu, Iuli: Petricu, Alessiu Popescu si M. Stanescu. E de insemnatu, cã punctulu alu doile din acestu § s'a primitu cu majoritate numai de unu votu.

** (*Deputati romani, unde sunteti?*) Publiculu cetitoriu de diuarie a pututu observá cu durere, cã cei mai multu deputati ai nostri mai totu-de-una sunt absentii. Urmarea trista a acestei nepasari s'a ivitu sambeta la votarea punctului alu doile din § 12 alu legii electorale. La votare adeca ambele partite au avutu 129 voturi, si astu-felu presedintele a decisu. Déca erá de fatia numai unu deputatu romanu din cei absentii, opozițiunea invingea.

** (*Diet'a Croatiei*) e conchiamata pe 5 augustu. Siedintiele voru durá pana 'n lun'a lui octomvrie.

** (*Mediculu lui Deák Ferencz.*) dlu dr. Kováts Sebes yén, a primitu o adresa de multiamita din partea partitei D'ákiane. Se díce, cã guvernulu vré sè-lu numésca baronu.

** (*Choler'a*) éra-si s'a ivitu in — diuaristica. Din Gyöngyös se scrie, cã acolo s'aru fi constatatu cãte-va casuri. Dar scirea acést'a nu s'a adevéritu inca.

** (*Falsificatorii de bancnote*) se sporescu in tóte partile. Acuma de nou s'au ivitu bancnote false la Oradea-mare, Peciu, Vesprimu si Posta noua. O féta tineru le schimbá.

** (*Unu deputatu — din institutululu nebuniloru.*) Noulu deputatu din cerculu Mád, Szabó Lajos, — precum scriu foile, — acuma-su cãti-va ani a fostu in cura in institutululu din Buda alu nebuniloru. Din causa acést'a partit'a contraria a adresatu camerei o rugare, prin care cere a se nimici acést'a alegere, invocandu si unu esemplu din Anglia, de dupa care unu deputatu de acolo fu invitatu a-si depune mandatulu, fiindu cã dinsulu a fostu in institutululu nebuniloru.

** (*Unu omu ciudatu*) siede in Buda, care de candu s'a deschisu puntea de lantiuri nici odata n'a vinitu la Pesta, pentru cã nu voiesce sè platésca vama de doi cruceri.

** (*Camesi'a de harthia*) inca póte sè-ti faca pacoste. Unu sodalu in duminéca trecuta petrecéndu in muntii Budei, voi sè-si aprindia tigar'a. Din intem- plare inse o schintéua sarl pe comesi'a-i de — harthia. Aceea se aprinse la momentu. Foculu fu stinsu, dar bietulu tineru si-a arsu destulu de tare corpulu.

** (*O muiere si barbatulu ei*) din Kistormás se certara. Resultatulu certei fu, cã muierea sarl in fantana. Barbatulu vediu acést'a, inse nici cã se miscá din locu, spre a o scapá. Vecinulu erá mai milosu, elu alergá la fantana. Dar pe candu sosi acolo, muierea chiar esia tóta uda. Pe semne, scald'a rece i-a stinsu man'a.

** (*O vragitóre*) s'a ivitu in satulu Fertős-Almás din Ugocsa. Ea a primitu bani de la multi, cu obligatiunea d'a descoperi unele furaturi mai vechi. Inse ea a disparutu, si numai in alu cincile satu o putu ra prind.

* * (Domnulu si Dómn'a Romaniei) in totu car-sulu caletoriei voru pastrá celu mai strictu incognito. Principele Carolu caletoresce sub numele de „comite de Vrancea.“

* * (Ex-imperatés'a Eugenia) amblandu dílele áceste la Mainau a facutu visita archiducesei si archiducelui de Baden. Fiulu ei a sositu la 26 iuliu la Annenburg.

* * (Bani vechi.) de te timpulu Romaniloru, s'au gasitu o multime in otarulu comunei Nagy-Vásony in Ungaria

* * (Soci'a archiducelui russescu Constantinu) dílele trecute a sositu cu vaporulu din Viena la Buda-
pesta, de aice a plecatu la Odessa.

* * (Archiducele Albrecht) s'a rentorsu de la Mos-covia, unde fu primitu cu multa pompa.

* * (Cá Bismarck e unu omu gravu) s'a adevor-
ritu si inainte de atentatulu ce i s'a facutu. Intr'o dí
adeca elu s'a cantaritu si a apesatu 207 pe pundu.

* * (Dlu C. A. Rossetti) in septeman'a trecuta a
plecatu éra-si la Paris.

* * (Reformele lui Ghyczy.) Diuariile scriu, cá
Ghyczy va sistá 29 de oficié pentru incassarea con-
tributiunii, — si va sterge dóue directiuni finan-
ciarie.

* * (Principele de coróna Rudolffu) la tótna va
caletóri la Komárom, spre a vedé regimentulu numitu
dupa numele seu, si de acolo pentru vederea reserve-
loru va merge la Győr.

* * (Guvernulu Romaniei) a destinatu cáte o co-
missiune de cáte trei oficiéri superiori, cu cáte unu
generariu in frunte, spre a fi de fatia la manevrele
cele mari de tótna in Boemia, Prussia si Russia.

* * (Dr. Polit.) agerulu deputatu sérbu in ca-
mer'a Ungariei, a primitu dílele trecute adrese de in-
credere din partea slovaciloru.

* * (Cine-su datori!) Se vorbesce, cá precum la
timpulu seu Kerkápolyi, asié acuma insu-si minis-
trulu Szapáry datoresce tierii o suma mare de contri-
butiune.

* * (Bugetulu pentru 1875) e deja facutu de ca-
tra singuraticele ministérie, si acuma se afla la
Ghyczy pentru revisiune.

* * (Revolutiune de femei.) Notariulu comunei
Majlátfalva fu suspendatu. Comitétulu comitatensu
inse lu-achitá. In urmarea ácesteia vr'o 200 de femei,
inarmate cu furci, securi si apa ferbinte, s'adunara la
cas'a lui si lu-silira sè ésa din satu. Óre ce póte fi
caus'a, cá chiar femeile lu-uriau mai tare?!

* * (Veduv'a lui Napoleon III.) dupa afirmatiu-
nea diarielor, are in Paris 40 de case mari si mul-
te obiecte de arte, in pretiu de 50 milióne franci. Ser-
man'a veduva!

* * (Ce este „pech“-ulu?) Unu bietu omu din Ta-
másfalva deja de trei ori s'au spendiuratu, inse —
precum spune dinsulu — inimičí lui totu-de-una i-au
taiatu funea.

* * (Unu domnu din comitatulu Aradului) s'a
dusu la Timisióra, s'a jucat de a cartile si a perdutu
800 fl. Pe la mediu-de nópte, ne mai avendu elu nici
unu cruceriu, scóse unu revolveru sè se impusce. Dar
unulu i smulse de timpuriu arm'a din mana. Cei ce i
cástigara banii, vedindu desperatiunea lui, i rentór-
sera 200 fl. Avendu elu bani, i invitá de nou sè jóce,
inse aceia nu mai voira.

* * (Idila de la Clusiu.) Soci'a unui barbatu din

Clusiu s'a certatu pré aspru cu sociulu ei. Urmarea
fu, cá ea a saritu in Somesiu. Abié simtí inse ea re-
cél'a apei, nu mai decátu strigá dupa ajutoriu. Barba-
tulu a saritu in apa, dar n'a scosu-o pana ce dins'a nu
i-a promis, cá nu se va mai certá cu elu.

* * (Deputatulu Szabó Lajos) declara prin diua-
rie, cá elu nici odata n'a fostu nebunu.

* * (La Aradu) intr'o dí a septemanei trecute
n'a sositu nici unu diariu, cá-ci cele adresate la
Aradu s'a espedatu la Abony si cele de la Abony la
Aradu. Ordinea e anim'a lucruriloru.

Sesonulu báiloru.

× (La Valcele) numerulu óspetiloru s'a urcatu
la 750—800. Dóue lucruri nu pré placu publicului,
care e mái totu romanescu: cá music'a canta totu
piese straine, si nici decátu romanesci, — si cá diua-
rie romanesci nu se afla de felu.

× (La Buziasiu) inca sunt ocupate tóte locu-
rile. Cine n'ar merge bucurosu acolo, unde se afla
asié multe dame frumóse? Jmetatea publicului o
compunu Romanii. Serviciulu ar puté fi mai bunu.

× (La Sliaciu) par' cá si-a datu in vér'a ácesta
locu de intelnire aristocratí'a unгурé-ca, atáta vorba
nemtiésca s'aude de pe tóte stradele. In adevoru multe
familie aristocratice se afla aice. In fruntea loru e con-
tes'a Andrásy, soci'a ministrului din Viena.

× (Din San-Giordiu) langa Naseudu, ni se
scrie, cá óspetii din anii trecuti s'au adunatu si acu-
ma. Altii noi nu pré sunt. Inse nici locu nu ar pré fi,
cá-ci incaperile tóte sunt ocupate. Viét'a sociala e
destulu de petrecatória.

× (In Balaton-Füred) asísdere se afla unu ceti-
toriu alu nostru. Lauda locurile pitoresci, dar se plan-
ge in contra serviciului pré unгурescu, adeca lenesiu.
O trupa teatrala unгурésca inca se afla acolo, si
se afla óspeti, cari se ducu a asistá la represintatiu-
nile ei.

× (Bicsadulu) din Satu-mare ar puté sè fia o
baia cum se cade romanésca, inse totu-si — ni scrie
corespundintele nostru — o atátu de unгурescu ca —
nici o baia unгурésca. Caus'a nu e cá dóra Romanii
n'aru vini la Bicsadu, cá-ci totu-de-una gasesci
aice destui Romani, — inse toti converséza un-
guresce.

× (La Felix) langa Oradea-mare de asta-data
s'au intrunitu mai multe familie romane decátu in
alti ani. Baia buna, locu frumosu si positiuni ro-
mantice.

× (Din Mehadia) tocmai primimu o corespun-
dintia mai lunga. I-amu facutu locu in „Salonu.“ Dlu
dr. Alesandru Popoviciu se bucura la pacientii sei de
o stima generala. Pe saraci i curéza gratis.

× (Rochefort) a voitu sè vina in o scaldatória
din Austria. Dar fiindu cá la anulu 1855 s'a facutu o
conventiune între Francí'a si Austria pentru est. ada-
rea delinquentiloru politici, elu nu póte sè vina in
Austria, cá-ci ácest'a ar trebúf sè-lu estradeie. Deci
va vini la vr'o scaldatória din Ungaria, cá-ci pentru
Ungaria acea legatura nu e obligatória.

Biserica si scóla.

‡ (Esamenele) la scólele centrale romane din
Brasiovu se tienura la 22, 23, 24 si 25 iuliu.

‡ (*Episcopulu Strossmayer*) caletoresce prin Croatia. Diuarielorunguresci acésta nu li vine la socotela.

‡ (*Nazarenii din Orosháza*) au protestatu la Camera in contra ordinatiunii ministeriale, prin care dinsii — sunt siliti a plati contributiune, cà-ci — conformu religiunii lor, ei nu admitu platirea dariloru.

‡ (*O crestina s'a facutu jidana.*) Istoriór'a s'a intemplantu in Budapesta. Unu tineru meseriasiu a iubit o féta. Parintii s'au invoitu. Dar erà alta pedeca la mijlocu. Tinerulu erà jidanu, éra ea catolica. Elu a propusu sè se mute la Viena si acolo sè incheie casatoria civila. Parintele fetei inse nici cà voi sè audia de asié ceva. Elu mai bucurosu se invoi ca si fét'a sè se faca jidana. Asié s'a si intemplantu.

‡ (*Iesuitii*) au facutu curiose icóne in biseric'a de la Auerto Monti (Chili.) Ei adeca in figurele cari ardu in foculu eternu, au represintatu pe Bismarck, Vilelmu si ministrulu Falk.

‡ (*Unu turcu in Oradea-mare*) vinde cu pretiu scumpu pamentu de pe momentulu lui Christosu. Se díce, cà elu deja a vendutu asié cantitate mare, incàtu déca totu ar fi de pe momentulu sacru, acel'a n'ar mai esiste de felu.

‡ (*Casatoria civila in Maramuresiu.*) Unu june din Maramuresiu s'a dusu cu mirés'a sa la notariulu, si incheiandu acolo unu contractu de casatoria, se n'tórsera a casa — casatoriti.

‡ (*Dlu Titu Maioreseu.*) noulu ministru de instructiune publica in Romani'a, desvólta multa activitate intru incuragiarea invetiamentului, si la primele esamene a fostu de fatia, esaminandu cu staruintia elu insu-si pe elevi si pe eleve.

‡ (*Universitatea din Budapesta*) si-edifica unu localu pomposu pentru bibliotec'a sa destulu de bogata. Diuarielunguresci se scandaliséza, cà inscriptiunile se facu latinesce, in locu de unguresce.

‡ (*Esamenulu scóleloru normale din Ploesci*) s'a tienutu la 29 julu, cu care ocaziune s'a impartitu premiele in sal'a cea mare a gimnasiului. S'a cantatu si unu imnu, compusu de dlu Z. Antinescu.

‡ (*Dlu Ioanu Clopotariu*) din Bucuresci 'a testatu gimnasiulu din Bradu 500 de galbeni. Onóre lui!

‡ (*Teologii romani din Viena*) transmutati in seminariulu ungurescu din Budapesta, in fine obtinura innalt'a gratia d'a puté aduce bibliotec'a loru din Viena aice.

‡ (*Scótele normale rom. Oradane*) au tienutu esamenele la 24 si 25 julu cu succesu bunu.

Societati si institute.

‡ (*Societatea academica romana*) invità prin delegatiunea sa pe membrii a se intruni pe 1/13 augustu la Bucuresci in sessiune ordinaria, avendu a se face „lucruri importante.“ Dorimu éra-si, ca in anii trecuti, ca academi'a n'ostra de sciintie in fine sè-si póta regulá statutele astu-felu, ca viét'a si activitatea ei sè fia deplinu asigurata.

‡ (*Asociatiunea transilvana.*) Scaderea de pretiu pentru caletorii la adunarea din Deva, ce o publicaramu in nr. trecut, nu se face decàtu numai din partea primei cãli ferate transilvane. Calea ferata resariteana a concesu numai urmatoriulu favoru: cu

biletu de clas'a III, rescumperatu cu pretiulu intregu, membrii Asociatiunii potu sè caletoresca pe clas'a II; ér cu biletu de clas'a III, rescumperatu numai cu jumetate pretiulu, voru puté caletori pe clas'a III

‡ (*Lucru demnu de imitatu.*) Ni se scrie, cà brav'a inteligentia din districtulu Zarandului in 19 julu an. c. a decisu unanimu a infintia si in districtulu Zarandului unu despartimentu tienutalu pentru Asociatiunea transilvana si asié a se presintà tóta in massa la adunarea generala din estu-anu la Deva. Gratulandu la acestu pasiu alu fratiloru zurandani, ne esprimemu dorinti'a de a nu vedé nici unu anghiuletiu locuitu de Romani indiferentu fatia de Asociatiunea transilvana, acésta parghia poterica a culturii n'ostre nationale.

Literatura.

* (*„Revista Contimpurana“*) nr. 7 contine urmatóriele: Mirés'a Strigoilui, legenda de M. Zamfirescu; Furtun'a, comedia in unu actu de Pantazi Ghica; Consciinti'a, poesia dupa Victoru Hugo de Ciru Economu; Etiam contra omnes, de B. Florescu; Cugete triste, poesia de N. Tincu; O colectiune epistolara; Varia de M. Petrescu; Post-scriptum de G. P.

* (*Cãti-va deputati sasi*) malcontenti voiescu sè infintieze in Budapesta unu diariu nemtiescu opositional.

* (*O noua fóia umoristica*) a aparutu la Bucuresci sub titlulu: „Paraponisitulu.“ Acést'a fóia combatte partitulu Rosetti-Brateanu.

Teatru.

‡ (*Atentatulu a supra lui Bismark*) se jóca deja in teatrulu germanu din Reichenhall. Persónele piesei sunt: principele Bismark, mesariulu Kullmann din Magdeburg, unu tenoristu (jidovulu oradanu) de la teatrulu din Darmstadt, unu preotu, unu politiaiu si femei in numeru mare.

‡ (*Unu criticu.*) X., care este fórte bogatu, dà multe mose, la cari se vede fórte desu unu criticu dramaticu fórte compesantu, cunoscutu prin lacomi'a-i proverbiala. Acum câte-va luni autorulu in cestiune dà spre a se representá o piesa fórte rea, care cade. Criticulu scrie despre ea inse o dare de séma fórte indulgenta. — Pentru ce dracu cruti totu-de-una pe X.? — díse cine-va criticulu. Elu n'are nici unu talentu. — Da, — respunse criticulu cu unu surisu, — dar are unu bucataru asié de escelentu!

Musica.

⊙ (*Stipendie musicalc*) s'au impartitu in septeman'a trecuta de catra ministeriulu de culte. Stipendiatii toti sunt unguri. Ar fi bine, déca in viitoriu ar recurge si vr'unu Romanu.

⊙ (*Fr. Liszt*) s'a impacatu cu Pap'a. Caus'a superării lui a fostu aceea, cà Pap'a n'a consideratu de ajunsu meritele lui musicale.

⊙ (*„Celestine“*) se numesce o noua piesa musicala, de C. Balasiu, care a aparutu dílele trecute in Budapesta.

⊙ (*Unu invetiatu germanu*) voiesce sè publice music'a de dantiu poporalu a diferiteloru popóre, asié si aceea a Romaniloru.

⊙ (*Societățile de cantece unguresi*) voru tiené în anulu acest'a adunare la Clusiu. E de însemnatu, că societățile sasesci nu voru luá parte la acestu — dinum-danum.

Industria si comerciul.

|| (*Masina sburătorie*) s'a inventatu de curendu la Oradea-mare. Respectivulu acusi va face proba publica. Numai sè nu patiesca si elu ca colegulu seu din Londra, despre care amu scrisu in nr. trecutulu!

|| (*La port'a-de-feru*) — precum se plangu foile unguresi — inca nici nu s'au inceputu lucrările, despre cari se scriá inca anu, că tóte sunt in ordine.

|| (*Vomu avé țigări mai bune.*) Se dice, că ministrulu de finantie, convinsu de reutatea țigărilor noastre, voiesce sè introduca o reforma in privinti'a ast'a. N'ar strică.

|| (*Orasiulu Gratuit*) a cumperatu fantan'a sari-tória, care pe timpulu espositiunii se aflá in mijloculu rotundeii.

|| (*Espositiune internatiunala*) se va tiené la St. Jago in America de miédia-di. Acésta espositiune se va deschide la 16 sept. 1875

|| (*Pretiuulu ferului introbuintiatu la diferite lucrări.*) O bucata de feru ordinaru, ce costa unu francu, de exemplu, valoreza 3 prefacutu in potcova; se vinde 4 fr.—transformatu in instrumente agricole; 45 fr. candu este intrebuintiatu la ornamente; 75 fr. candu este prefacutu in ace; 900 fr. candu este prefacutu in nasturi si cercei de otielu; 2000 fr. candu este intrebuintiatu ca otielu de decoruri; 6000 fr. candu este transformatu in nasturi de camasia; 50,000 fr. candu este intrebuintiatu la ace pentru orologecele cele mai fine.

|| (*Clopotniti'a catedralei din Metz*), fórte inalta, avea unu drapelu tricoloru de metalu, care fluturá pana mai de-una-di, ca ultimul vestigiu ce aretá trecatoriului, c'acelu pamentu a fostu alu Franciei. Administratiunea cuceritoriului a voitu sè dea josu acestu drapelu, inca de candu a pusu piciorulu in cetate prin dreptulu fortiei, dar nici unulu din lucratorii germani nu cutezá sè se urce la acea inaltíme periculosa. Numai unu lucratoru dintre cei locali, deprinsu cu asemeni intreprinderi grele, ar fi pututu reesi; dar si printre acestia, din caus'a patriotismului ce i anima, nu s'a pututu gasi, pana mai dilele trecute, nici unulu care sè primésca a indepliní acésta trista insarcinare, cu tóte insomnatele sume de bani ce li se oferiau. Administratiunea locala inse a facutu totul si pana in cele din urma a gasitu pe unu nefericitu fíiu alu Metzului, a nume Demango, de profesiune pictoru, care, pent'o suma óro-care de taleri, a primitu sè desfiintieze acestu insigne francesu. „Poporatiunea“, dice „La République française“, a fostu viu impresionata d'acestu faptu, si numele de Demango va remané istoricu in cetatea Metz.“ („Rom.“)

Tribunale.

| (*O crima infioratória*) se va pertractá la judecatori'a din Deveser. Unu verclistu s'a certatu cu soci'a sa. Ea vediondu, că nu e bine, a fugitu. Barbatulu remasu singuru si-a resbunatu a supra copilasiului, pe care l'a belitu. Unu dobitocu nu e asié grozavu!

| (*Rózsa Sándor*), care de catra tribunalulu delegatu la Segedinu fu condamnatu la inchisóre pe viétia, éra prin tabl'a regesca judecatu la mórte, dilele vitórie va vedé decidiendu-se sórtea sa, cá-ci procesulu lui se va referá peste dóue septemani la tribunalulu supremu.

| (*Arsu de viu.*) In comun'a magiara Nagy-Pall, comit. Baranya, unu flecáu avea o nespusa placere d'a aprinde casele altora. In urma ómenii infuriati lu-prinsera si lu-aruncara in focu, unde elu arse. Tribunalulu supremu condamnă pe faptuitorii principali la inchisóre de optu ani.

| (*Procesu de presa.*) Guvernulu Romaniei a intentatu procesu de presa proprietariului diuariului „Oltulu“, dlu A. A. Macedonschi, de care amu publicatu si noi câte-va poesii in fói'a nóstra.

| („Zastava“) organulu lui Mileticiu are unu nou procesu de presa. Pertractarea se va tioné la 5 augustu. Autorulu articolului e Georgiu Petroviciu.

| (*Lasamentulu lui Rothschild*), a carui mórte o anunciamu mai la vale, se arca la 500 de milióné. Principele Eszterházy e datoriu mostenitoriloru cu 6.400,000 fl., principele Schwarzenberg cu 5.000,000, contele Haenckel cu 1.125,000, contele Hunyady cu 500,000, contele Siandor cu 640,000, contele Szapáry cu 300,000, contele Széchényi cu 1.800,000.

Economia.

△ (*Vinurile din Ungaria si Ardealu*) si-au eluptatu placerea diuarielor englese. Ele publica apretári favorabile despre aceste produse ale nóstre.

△ (*Plóia*) din finea septemanei trecute — precum ni se scrie din mai multe locuri — a folositu multu cucuruzulu si cartofiloru. Economii de atunce éra-si sunt mai bine dispusi.

△ (*Unu mijlocu de preservare contra gargaritiilor.*) Se evaluéza la mai multu de 200 milióné franci stricatiunile cauzate granareloru Europei pe fia-care anu de gargaritie. Unu lucratoru de pe langa Nivelles a aflatu din intemplantu mijloculu de a se scapá de acésta insecta devastatória. Intr'unu granaru unde érau atacate de gargaritie 200 ectolitre de grâu s'a pusu canepa neuscata si nebatuta. A dóu'a di care fu mirarea candu se vediuera capriorii granarului acoperiti de gargaritie cari fugiau spre verfulu acoperementulu. Se rescóli grâulu de mai multe ori, si retragerea acestoru insecte durá vre-o siese séu siepte díle; de atunci nu se mai vediu nici una in granaru. Aceea-si esperintia s'a repetatu in toti anii. In fia-care anu, candu se culege canep'a de véra, trebue a se maturá granarulu si a pune in elu, in diferite locuri, patru séu cinci manunchie de canepa cu sementia. Se póte procurá canep'a inaintea secerisiului semenand'o mai de timpuriu, pe la finea lui marte. Pucinu inaintea secerisiului scóte destulu mirosu spre a fi pusa in granariu inaintea recoltei.

Suvenirea morților.

† (*Petrarca si Petófi.*) La serbarea memoriei lui Petrarca diuarietele unguresi si-adusera a minte, că la 31 iuliu voru fi 25 de ani de la mórtea lui Petófi, deci unele o si serbara, si in entusiasmulu loru ele dísera, că Petófi a fostu mai mare poetu decâtu Petrarca. Chaque un a son gout!

† (*Móstele regelui Béla III.*) Dilele trecute s'a adresatu catra camera deputatiloru o rugare pentru ingroparea mósteloru regelu Béla III, cari s'au descoperitu la 1848, si in 1863 s'au ingropatu interimalu in Buda.

† (*Anselm Rothschild,*) celu ce a preferitu a fi jidanulu regiloru in locu de a fi regele jidaniloru, a muritu dilele trecute la Viena, in etate de 72 ani.

† (*Kosciusko,*) eroulu Poloniei, erá d'o generositate egala cu bravur'a sa. Intr'o di candu erá proscrisu si locuia in Elvetia, imprumutá calulu seu unu june care, revenindu dupa câte-va díle, i díse: „Alta-data, domnule, vei pastia calulu dumitale, séu m:-vei da in acela-si timpu si calulu si pung'a.“ „Pentru ce?“ „Pentru cá de câte-ori calulu dumitale vede vr'unu cersitoru, se opresce din fug'a cea mai mare, si nu vré sè plece de cátu dupa ce vede cá cersitoriulu a primitu ceva. Eu inse n'aveam nici para chóra, si ca sè scapu, eram silitu sè facu ge-tulu cá dau tuturoru saraciloru, espundu-me a fi blastematu de dinsii.“ Kosciusko si-plecá fruntéa rosindu, si si-mangaiá amicalminte nobilulu animalu.

Voci din publicu.

Din Satu mare, 28 iuliu. La interpelarea dlui „Unulu din Codru“ inserata in acésta rubrica nrului 27 alu „Familiei“ grabecu a respu de, cá e dreptu, cumca eu m'am insarcinatu cu compunerea statutelor proiectatei casine romane, — dar eu am primitu insarcinarea numai cu conditjunea, ca mai antáu sè adunu vr'o 5 membrii ai inteligintiei nóstre din acestu comitat, si astu-felu — svatuindu-me si cu ei — sè compunu apoi acele statute. E bine, eu m'am adresatu la frundia si érba, dar n'am gasitu 5 Romani din Satu-mare, cari sè ffa de o parere. Astu-fe u statutele nu s'au pututu face. *Celu interplatu.*

De langa Oradea-mare. In anii trecuti societatea de lectura a junimei romane oradane tienea vé-r'a siédintie insotite de concertu si de balu, cari atrageau unu publicu numerosu de Romani din cele mai indepartate locuri, si cari impleau de bucuria pe toti cei ce asistau la ele. Cu parere de reu vedeamu, cá de la an 1871 nu ni se mai oferu asemene ocazioni din part a junimei nóstre. Óre ce póte fi caus'a? *Unu preotu de la sate.*

👉👉 **Mai nou.** 👈👈

Incongresulu bis. serbescu la Carlovitiu s'a cetitu joi la 30 iul. rescriptulu regescu, prin care se refusa intarirea lui Stoicoviciu de patriarcu si se invita congresulu a alege altulu — cu echidreca acestuia. Telegramelo'nuncia, cá majoritatea voiesce sè aléga pe metropolitulu Ivascoviciu.

Camer'a deputatiloru a terminatu de-baterea legii electorale in siédint'á de la 30 iuliu. Ultim'a siédintia se va tiené mercuri. Sesiunea viitória se va convocá pe 20 octomvre.

Prim'a cale ferata transilvana a ordonatú amuloiatiloru sei, sè deje cal-toriloru la Deva — la

plecare bilete cu pretiulu jumetate si la rentornare din Deva éa-si cu acestu pretiu. Prin urmare, nu trebe platitu la plecare pretiulu intregu, si nici nu e silitu nimene a se rentorce totu pe lin'a aceea.

De la Deva chiar acuma primimu inscintiarea, cá acolo cu ocaziunea adunárii generale a Asociatiunii transilvane, la 10 augustu se va dá unu concertu si la 11 aug. unu balu. La finea concertului se va trage loter'i'a pentru terminarea bisericei locale.

Ghicitura de siacu

de Lazaru Petrinu.

Ab,	bol-	Do-	pa-	fi	cu	in	ma-
su-	o	a	na-	Can-	lu	acum	Ca-ci
ce	rescu;	na	ru-	dies-	va	mei	patu.
si	ta,	m'a	Vul-	Io-	tecu	adi	ro-
ce-	Za	si-	O	ma-	me	Si	gel-
can-	cu	caru.	mea	fu	tatu.	mana	in-
buna	e	iu-	rii-	na,	man-	nicu,	con-
bes-	i	stra-	dru,	intra-	tra-	ga-	Este

Se pote deslegá dupa sarituulu calului.

Post'a Redactiunii.

Rogamu pe acei abonanti ai nostri cari inca nu ni-au platitu pretiulu de prenumeratiune, se binevoiesá a ni-lu tramite catu mai curendu!

T b r i u. I vomu face locu.

Ploesc. Dlui Z. A. Cartile si nrlu reclamatu s'au tramisu. Tablourile se tramitu acuma. Rapsodi'a — acusi. Multiamita si salutare!

Dómne' A P. Ni pare bine. Ilustratiuni voru urmá catu mai adese-ori. In nrulu viitoriu vomu publicá portretulu unui barbatu de alu nostru.

Dácrei A M. Multiamita pentru zelulu doveditu. Abonantiloru tramisi s'a expedatu fóia.

Dsi rei M. B. Promissunea ne-a deobligatu. Multiamita. Indata-ce va fi cu putintia.

Suplementu: „*Sclavulu Amorului*“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. II. còp'a XII.

Proprietariu, redactoru, respondentoru si editoru: IOSIFU VULCANU

Cu tipariulu lui Alexandru Koci in Pest'a. 1874. Callea tierrei nr. 39

👉👉 **Exemplare complete mai avem din inceputulu anului.** 👈👈